

God Kommunal Regnskapsskikk

Brukermøte økonomi 26.11.2019

Endring i regnskapsstandarder

- ▶ GKRS oppdaterer de kommunale regnskapsstandardene, slik at disse er tilpasset ny kommunelov med forskrifter. De fire første standardene er nå omarbeidet og trer i kraft fra og med regnskapsåret 2020
- ▶ Følgende standarder er oppdatert nå:
- ▶ KRS nr. 1 Klassifisering av anleggsmidler, omløpsmidler, langsiktig og kortsiktig gjeld
- ▶ KRS nr. 2 Anskaffelseskost og opptakskost for balanseposter
- ▶ KRS nr. 3 Lån – Opptak, avdrag og refinansiering
- ▶ KRS nr. 4 Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet

Endring i regnskapsstandarder

- ▶ Oppdateringen som er foretatt er i hovedsak en «teknisk oppdatering» i form av oppdatering av lov- og forskriftshenvisninger, oppdatering av begrepsbruk og endring av regnskapsmessige løsninger som skyldes realitetsendringer i ny kommunelov med forskrift
- ▶ De øvrige standardene er under arbeid og forventes fastsatt i løpet av året
- ▶ KRS 6 Noter og årsberetning utgår
- ▶ Rammeverksnotatene
 - Kommuneregnskapet – rammeverk og grunnleggende prinsipper
 - Regnskapsmessige sammenhenger i kommuneregnskapet
 - Tidspunkt for regnskapsføring av inntekt, innbetaling og gevinst i kommuneregnskapet
 - Tidspunkt for regnskapsføring av utgift, utbetaling og tap i kommuneregnskapet

Oslo Tidspunkt for regnskapsføring av utgift, utbetaling og tap i kommuneregnskapet

Hvorfor skille mellom drift og investering?

- ▶ Kl. § 14-9 Skillet mellom drift og investering i økonomiplan, årsbudsjett og årsregnskap
 - Utgifter til drift skal føres i drift
 - Tilskudd til andres investeringer er utgift til drift som nevnt i § 14-16 første og andre ledd som likevel kan føres i investering
 - Driftsdel skal bare finansieres av løpende inntekter

- ▶ Forskriften kap. 2 om skillet mellom drift og investering
 - Driftsdel
 - Investeringsdel
 - Vedlikehold og påkostninger
 - Avdrag på lån
 - Bruk av lån
 - Sosiale utlån og næringsutlån
 - Utbytte
 - Salg av aksjer

- ▶ God Kommunal Regnskapsskikk
 - KRS nr. 1 Klassifisering av anleggsmidler, omløpsmidler, langsiktig og kortsiktig gjeld
 - KRS nr. 2 Anskaffelseskost og opptakskost for balanseposter
 - KRS nr. 3 Lån – Opptak , avdrag og refinansiering
 - KRS 4 Avgrensning mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet

Forholdet mellom KRS nr. 4 og KRS nr. 2

- ▶ KRS nr. 4 Avgrensning mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet
 - Kriterier for klassifisering av tiltak som investeringer og dermed aktivering som anleggsmiddel i balansen
- ▶ KRS nr. 2 Anskaffelseskost og opptakskost for balanseposter
 - Hvilke utgifter kan henføres til tiltaket og dermed inngå i anskaffelseskost for anleggsmidlet
- ▶ Prosjektering/planlegging er flyttet fra KRS nr. 4 til KRS nr. 2

Investeringsutgifter

- ▶ Anskaffelser til varig eie eller bruk, og som er av vesentlig verdi
 - Varig: 3 års øk. Levetid
 - Noen høringsinstanser foreslo å øke til 5 år
 - Vesentlig: Opprettholder 100.000,
 - Unntak for tomter og andre ikke avskrivbare driftsmidler av varig verdi
- ▶ Eie eller bruk (Reell eier eller juridisk eier)
 - Avgjørende er om kommunen blir reell (med)eier
 - Forhold til vurdering
 - Disposisjonsrett
 - Ansvar for forpliktelser (Fremtidig drifts- og vedlikeholdsansvar)
 - Rimelig samsvar mellom det kommunen yter og får igjen

Avgrensning mellom påkostning og vedlikehold

▶ Påkostninger

- Investeringsmessig karakter
- Utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres
- Standardheving, annen stand, annen økning av bruksverdi

▶ Vedlikehold

- Opprettholder standard
- Utgiftsføres i driftsregnskapet

Bruk av skjønn ved praktisering av KRS 4

► KRS 4 pkt. 1. nr. 8.

Praktiseringen av skillet mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet vil til en viss utstrekning **måtte baseres på faglig skjønn** i det enkelte tilfellet. Dette skjønn må utøves innenfor de rammer lov, forskrift og denne standarden setter.

► Fra veilederen

- Mange kommuner har **vedlikeholdsetterslep på** deler av sine varige driftsmidler. Større rehabiliteringer er ofte nødvendig for å forhindre at eksempelvis et bygg ikke kan brukes lenger. **I slike tilfeller** kan det være **krevende** å skille mellom påkostning og vedlikehold og det vil **ofte være nødvendig** å anvende skjønn i vurderingen.

► KRS 4 regulerer ikke adgangen til lånefinansiering

- Skal ikke være forskjell, men koml § 14-14 – ikke KRS 4 – er rettslig grunnlag for låneopptak
- Standarden gir ikke retningslinjer som innebærer utvidet adgang til lånefinansiering

Påkostning

- Annen stand eller bedre standard enn da det opprinnelig ble anskaffet av kommunen
- Standard = Anleggsmidlets **relative standard**
 - Kvalitetsutvikling over tid innebærer ikke nødvendigvis økt relativ standard
- Andre utgifter som øker bruksverdien
 - Utover det som følger av normalt slit og elde
 - Større helhetlige tiltak, f.eks. rehabilitering, som får anleggsmidlet eller vesentlige deler av dette til å fremstå som helhetlig nytt
- Bruksverdi
 - *Verdien av anleggsmidlets gjenværende tjenestepotensial eller produksjonskapasitet. Tjenestepotensial er anleggsmidlets kapasitet til, alene eller sammen med andre anleggsmidler, å bidra i tjenesteproduksjonen direkte eller indirekte til å oppnå fastsatte mål*

Påkostning

- ▶ **Nr. 1 Annen stand eller bedre standard** enn da det opprinnelig ble anskaffet av kommunen
 - **Standard** = Anleggsmidlets **relative standard jf. 3.3 nr. 2**
 - NB! Kvalitetsutvikling over tid innebærer ikke nødvendigvis økt relativ standard
- ▶ **Nr. 2 Utgifter, ut over normalt slit og elde, som øker bruksverdien kan være påkostning når :**
 - Forlenger økonomisk levetid
 - Endrer arealbruk
 - Utvikler anleggsmiddelet for å imøtekomme nye krav fra f.eks. brukere og myndigheter
 - Større helhetlige tiltak, f.eks. rehabilitering, som får anleggsmidlet eller vesentlige deler av dette til å fremstå som helhetlig nytt

Påkostning

- Større helhetlige tiltak, f.eks. rehabilitering, som får anleggsmidlet eller vesentlige deler av dette til å fremstå som **helhetlig nytt**
 - **Hva skal til?**
- **Eksempel: Skifter ut taket**

Større helhetlig tiltak

Alternativ 1: Vedlikehold (drift)

År	Kjøp	Beløp
1985	Kjøp av nytt kjøleskap	25 000
1988	Kjøp av ny fryser	25 000
1994	Kjøp av ny kombyr	50 000
2000	Skifte av gulv	75 000
2005	Kjøp av nytt kjøkkenutstyr	25 000
2010	Skifte av vifte	25 000
2018	Skifte av kjøkkeninnredning	75 000
	SUM	300 000

Alternativ 2: Påkostning (investering)

År	Kjøp	Beløp
2018	Renovasjon av heile kjøkkenet.	300 000

Konsolidert regnskap

- ▶ Kl. § 14-6
Årsregnskap og bokføring, første ledd bokstav d:
 - Det skal utarbeides et samlet regnskap for kommunen som juridisk enhet
 - Kommunekassen
 - Foretak
 - Lånefond
 - Annen virksomhet som er en del av kommunen som rettssubjekt

- ▶ Forskriften kap. 10
Konsolidert årsregnskap
 - Det konsoliderte årsregnskapet utarbeides ved å slå sammen årsregnskapene til de enhetene som skal inngå i konsolideringen
 - Transaksjoner og mellomværende skal ikke tas med
 - Bevilgningsoversikt – investering
 - Økonomisk oversikt etter art – drift
 - Balanseregnskapet

- ▶ God Kommunal Regnskapsskikk:
KRS nr. 14 – Høringsutkast
Konsolidert regnskap
 - Omhandler ikke interne transaksjoner i den enkelte regnskapsenhet
 - Regnskapsenhet er en enhet som avlegger eget årsregnskap og inngår i det konsoliderte årsregnskapet
 - Årsoppgjørdisposisjonene skal være gjennomført i hvert enkelt regnskap
 - Samtlige interne transaksjoner skal elimineres

Eliminering av transaksjoner og mellomværende

- ▶ Interne transaksjoner og mellomværende, det vil si transaksjoner og mellomværende mellom regnskapsenhetene, elimineres i det konsoliderte årsregnskapet.
- ▶ Samtlige interne transaksjoner skal elimineres, herunder kjøps- og salgstransaksjoner, overføringer og tilskudd, utlån og bruk av lån, og renter, avdrag og mottatte avdrag
- ▶ Utlån til en annen regnskapsenhet skal regnskapsføres i investeringsregnskapet i samsvar med bruk av lån hos den interne låntakeren
- ▶ Samtlige interne mellomværende skal elimineres, herunder omløpsfordringer og kortsiktig gjeld og utlån og langsiktig gjeld
- ▶ Egenkapitaldisposisjoner (bruk av fond og avsetning til fond) og bruk av lån i en regnskapsenhet skal elimineres når det er nødvendig for at det konsoliderte årsregnskapet skal vise kommunen som én økonomisk enhet
- ▶ Differanser som oppstår ved elimineringen, og som innebærer at merforbruk i driftsregnskapet eller udekket beløp i investeringsregnskapet blir forskjellig fra summen av disse regnskapslinjene i regnskapsenhetene, korrigeres i konsolidert regnskap gjennom avsetning til eller bruk av henholdsvis disposisjonsfond og ubundet investeringsfond.

Elimineringsdifferanser

- ▶ Kjøp/salg mellom regnskapsenheter som påvirker kontoklasse
 - For eksempel salg av tjenester innen bygg/anlegg hvor salget av tjenesten inntektsføres i drift
 - Utgiften inngår som del av anskaffelseskost
- ▶ Fakturering av interne renter fra lånefondet (drift)
 - Andel av renter omposteres til investeringsregnskapet som byggelånsrenter

Oppstilling økonomisk oversikt drift gjeldende rett

Økonomisk oversikt drift 2018 - konsern	
Brukerbetalinger	
Andre salgs- og leieinntekter	
Overføringer med krav til motytelse	
Rammetilskudd	
Andre statlige overføringer	
Andre overføringer	
Inntekts- og formueskatt	
Eiendomsskatt	
Andre direkte og indirekte skatter	
Sum driftsinntekter	
Lønnsutgifter	
Sosiale utgifter	
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	
Overføringer	
Avskrivninger	
Fordeelte utgifter	
Sum driftsutgifter	
Brutto driftsresultat	
Rentinntekter og utbytte	
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	
Mottatte avdrag på utlån	
Sum eksterne finansinntekter	
Renteutgifter og låneomkostninger	
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	
Avdrag på lån	
Utlån	
Sum eksterne finansutgifter	
Resultat eksterne finanstransaksjoner	
Motpost avskrivninger	
Netto driftsresultat	
Bruk av tidligere års regnskapsmessige overskudd	
Bruk av disposisjonsfond	
Bruk av bundne fond	
Sum bruk av avsetninger	
Overført til investeringsregnskapet	
Avsetning til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	
Avsatt til disposisjonsfond	
Avsatt til bundne fond	
Sum avsetninger	
Regnskapsmessig merforbruk/mindre forbruk	

Her inngår følgende arter:

290

380

480

780

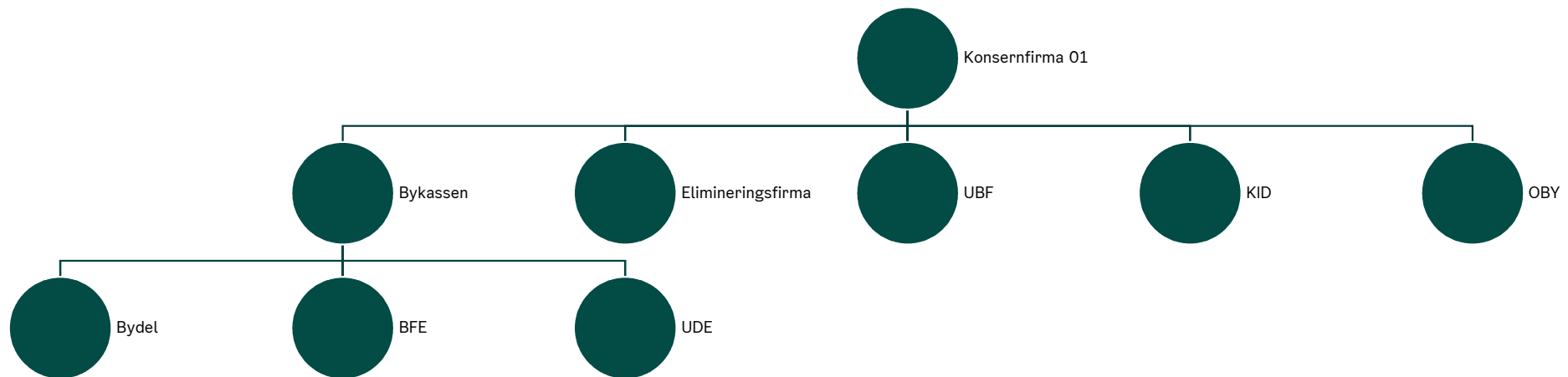
880

690

Oslo

Firmastruktur for UBW

Hvordan vi ser for oss gjennomføringen av konsolideringen

- Bykassens virksomheter avslutter regnskapene på vanlig måte etter nye reglene
- Foretakene avslutter regnskapene på vanlig måte etter de nye reglene
- Alle elimineringsposter foretas i elimineringsfirma KZ
- Rapportering foretas fra konsernfirma

Dagens metode for utarbeidelse av konserntall i KOSTRA:

Fremtidig metode for utarbeidelse av konserntall i KOSTRA:

¹ I kommunens konsoliderte regnskap inngår regnskapene til kommunekassen, kommunale foretak og lånefond, samt regnskapene til interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefelleskap som ikke er egne rettssubjekt.

² Med samarbeid menes her interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefelleskap.

Regnskapsrapportering nye organisatoriske enheter til KOSTRA

Gjelder for 2020

- Kommunekassen
- Konsolidert
- Konsern
 - Alle enhetene enkeltvis:
 - Årsregnskap for kommunekasse
 - Lånefond
 - Kommunale foretak
 - IPR (Interkommunale politiske råd)
 - KO (Kommunalt oppgavefellesskap)
 - § 27 Interkommunal samarbeid
 - IKS

Gjelder for 2021

- Kommunekassen
- Konsolidert
- Konsern
 - Alle enhetene:
 - Årsregnskap for kommunekasse
 - Lånefond
 - Kommunale foretak
 - IPR
 - KO
 - § 27
 - IKS
 - Rapporteringsplikten for særregnskapene som inngår i konsolidert utgå

KRS nr. 1

- 100 000-grensa tas opp til diskusjon
- Ulike investeringer i IT mv. blir mer og mer vanlige. Disse fanges ikke nødvendigvis godt opp av KRS 1/KRS 4
- Ett-års regelen for fordringer. Denne slår feil ut, spesielt for korte sosiallån

Oslo Origos rolle er å:

- Sammen med virksomhetene, alltid prioritere å løse innbyggerbehov.
- Prioritere digitale fellesløsninger med mål om å standardisere, forenkle og verdioke kommunens tjenester for innbyggerne.
- Fokuserer på løsninger som kan gjenbrukes av flere virksomheter.
- Etablere og tilby alle interne og eksterne utviklere- og designmiljø en felles tjenesteplattform.
- Jobbe smidig - eksperimentere og utforske og kontinuerlig forbedre.
- Benytte tverrfaglige produktutviklingsteam som utvikler og driver digitale løsninger.
- Utvikle og fasilitere nettverk og programmer for lederutvikling, kulturendring og digital modenhet.
- Bidra til økt endringskompetanse hos kommunens ledelse.
- Bistå virksomhetene i å ta i bruk nye digitale innbyggerløsninger.
- Bistå virksomheter / sektorer i etableringen av selvstendige produktutviklingsmiljøer.

Gjennom Oslo Origo bygger kommunen opp et internt kompetansemiljø av egne ansatte innen systemutvikling, informasjonssikkerhet, produktutvikling, tjenstedesign og organisasjonsutvikling.

Tabell 13.3 Netto-driftsbudsjett per kapittel -- Finans

	Dok 3- 2019	Budsjett- 2020	Budsjett- 2021	Budsjett- 2022	Budsjett- 2023	Endring- 2019-- 2020
Netto-driftsbudsjett						
121 Origo--digitaliseringsenhet(FIN)	65,4	68,1	68,1	67,9	67,2	2,6
Div.virksomheter og prosj. under FIN						

Tabell 13.4 Brutto-investeringsbudsjett per kapittel -- Finans

	Budsjett- 2020	Budsjett- 2021	Budsjett- 2022	Budsjett- 2023
Brutto-investeringsbudsjett				
121 Origo--digitaliseringsenhet(FIN)	148,0	135,0	127,0	127,0
122 Div.virksomheter og prosj. under FIN(FIN)	120,7	77,7	82,7	0,0
Sum Finans(FIN)	268,7	212,7	209,7	127,0

Sektorens investeringsøkonomiplanperiodener:

Kap. 121: Totalt 537 mill. i økonomiplanperioden til kommunens digitaliseringssatsing som gjennomføres i regi av Oslo Origo.

Oslo

KRS nr. 2

- Kjøp av eiendomsselskaper – blir spørsmål om f.eks. latent skatt skal inngå i anskaffelseskost. Utgangspunktet bør være at kjøpsprisen er utgangspunktet for måling. Kan vurderes nærmere.
- Aktivering av byggelånsrenter, herunder byggelånsrenter og lånefond, jf. 3.1 nr. 6 og 7.
- Netto-/bruttoaktivering av momskompensasjon kan være aktuelt å se på igjen. Planleggingsutgifter kan vurderes nærmere senere. Nye krav i plan- og bygningsloven går langt inn i det som tradisjonelt har vært oppfattet som prosjektering.

KRS nr. 4

- Investeringer i IT mv. (jf. KRS 1)
- Skal KRS 4 omhandle inntektssiden, eller er det tilstrekkelig regulert av forskriften? Dette vurderes spesielt for salg av finansielle anleggsmidler. «Utnyttbar levetid» brukes i stedet for og på samme måte som «økonomisk levetid»
- På et senere tidspunkt kan det vurderes om standarden bare skal definere enten påkostning eller vedlikehold.
- Veilederen til KRS 4 utsettes
- Investeringer i leide driftsmidler, jf. pkt 3.2 nr. 12
- Forsikringsoppgjør mv., jf. pkt 4.1 nr. 3

Maloppsett

- ▶ Velg alltid riktig maloppsett, tilpasset innholdet du skal vise
- ▶ Valgene vist til høyre her, finner du i nedtrekksmenyen 'nytt lysbilde'

Oppsett for forsider og skillesider

Oppsett for tekstsider

Oppsett for bilder, grafikk og sitater

